

Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun

(Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde ve Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun)

Kanun No. 5000
Kabul Tarihi : 6.11.2003

BİRİNCİ KISIM **Genel Hükümler** **BİRİNCİ BÖLÜM** **Kuruluş ve Amaç**

Kuruluş ve amaç

MADDE 1. - Türkiye'nin teknolojik ilerlemesine katkıda bulunmak, ülke içinde serbest rekabet ortamını oluşturmak ve araştırma geliştirme faaliyetlerinin gelişmesini sağlamak üzere, çeşitli kanunlarla düzenlenmiş olan patent ve markalar ile diğer kanunlarla düzenlenen sınai mülkiyet haklarının tesisi, bu konudaki korumanın sağlanması ve sınai mülkiyet haklarına ilişkin yurt içi ve yurt dışında varolan bilgi ve dokümantasyonun kamunun istifadesine sunulabilmesi amacıyla tüzel kişiliğe sahip, bu Kanunda belirtilmeyen hallerde özel hukuk hükümlerine tabi, Sanayi ve Ticaret Bakanlığına bağlı, özel bütçeli Türk Patent Enstitüsü kurulmuştur. Türk Patent Enstitüsü, bir kamu kuruluşu olup kısa adı "TPE"dir.

TPE'nin merkezi Ankara'dadır.

Tanımlar

MADDE 2. - Bu Kanunda adı geçen deyimlerden;

- Enstitü: Türk Patent Enstitüsünü,
  - Yönetim Kurulu: Türk Patent Enstitüsü Yönetim Kurulunu,
  - Danışma Kurulu: Türk Patent Enstitüsü Danışma Kurulunu,
  - Başkanlık: Türk Patent Enstitüsü Başkanlığını,
  - Bakanlık: Sanayi ve Ticaret Bakanlığını,
- İfade eder.

İKİNCİ BÖLÜM **Görevleri ve Organları**

Görevleri

MADDE 3. - Enstitü, ülkenin teknolojik ve endüstriyel gelişmesine katkıda bulunmak amacıyla;

- Patent, markalar ve endüstriyel tasarımlar ile diğer kanunlarla koruma altına alınmış olan sınai mülkiyet haklarının ilgili mevzuat hükümleri uyarınca tescilini ve bu hakların korunması ile ilgili işlemleri yapar,
- Zorunlu lisans işlemlerinde arabuluculuk faaliyetlerinde bulunur ve mahkemelerde bilirkişilik yapar,
- Lisans ve devir anlaşmalarını tescil ve kayıt eder,
- Buluşların kullanımını takip eder, yeni teknolojilerin değerlendirilmesi ile teknoloji transferinin yönlendirilmesi ve arşivlenmesi işlemlerini yapar,
- Yurt dışında benzer kuruluşlar ve uluslararası kuruluşlarla işbirliğinde bulunur,
- Türkiye'yi Bakanlığın onayı ile uluslararası kuruluşlar nezdinde temsil eder,
- Sınai mülkiyet hakları ile ilgili uluslararası anlaşmaların hazırlanmasına ülke çıkarlarını koruyarak katkıda bulunur ve bu anlaşmaların Türkiye'de uygulanmasını sağlar,
- Yurt içi ve yurt dışında teknoloji ve araştırma- geliştirme ile ilgili kurum ve kuruluşlarla ve bilgi bankalarıyla işbirliği yapar, dokümantasyon merkezleri kurar, bu bilgileri kamunun istifadesine sunar,

i) Sinaî mülkiyet hakları ile ilgili olarak çeşitli yayınlar yapar ve Türk Sinaî Mülkiyet Gazetesini periyodik olarak yayınlar,

j) Sinaî mülkiyet hakları konularında yurt içinde kişi ve kuruluşların bilgilendirilmesi ve yönlendirilmesi için gerekli çalışmaları yapar,

k) Görev alanına giren konularla ilgili akademik çalışmalarını destekler,

l) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapar.

Organ ve birimler

MADDE 4. - Enstitü aşağıdaki organ ve birimlerden oluşur:

a) Yönetim Kurulu.

b) Danışma Kurulu.

c) Başkanlık.

d) Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulu.

e) Ana Hizmet Birimleri.

f) Yardımcı Hizmet Birimleri.

g) Danışma Birimleri.

Yönetim Kurulu

MADDE 5. - Yönetim Kurulu, Enstitünün en yüksek düzeyde yönetim ve karar organıdır.

Yönetim Kurulu; Adalet Bakanlığı ile Maliye Bakanlığından birer üye, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının belirleyeceği üç üye, Enstitü Başkanı ve bir Başkan Yardımcısı olmak üzere yedi üyeden oluşur.

Enstitünün Başkanı aynı zamanda Yönetim Kurulu Başkanıdır.

Enstitü Başkan ve Başkan Yardımcısı Sanayi ve Ticaret Bakanının önerisi üzerine, diğer Yönetim Kurulu üyeleri ise bağlı buldukları Bakanlığın önerisi üzerine müşterek kararname ile atanırlar.

Yönetim Kurulu üyelerinin görev süreleri üç yıl olup, görev süresi dolan üyeler yeniden atanabilir.

Herhangi bir nedenle boşalan Yönetim Kurulu üyeliği için, aynı usulle en geç bir ay içinde atama yapılır, atanan üye önceki üyenin görev süresini tamamlar.

Başkanın olmadığı hallerde Başkana Başkan Yardımcısı vekalet eder.

Yönetim Kurulunun çalışma usul ve esasları Bakanlıkça çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.

Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri

MADDE 6. - Yönetim Kurulu, bu Kanun ve diğer mevzuatla Enstitüye verilen görevlerin yerine getirilmesini sağlar.

Bu amaçla;

a) Enstitünün idarî, malî ve teknik yönden düzenli, verimli ve etkin faaliyette bulunabilmesi için gerekli bütün tedbirleri alır. Enstitünün işleyişine etkinlik kazandırmak amacı ile hazırlayacağı yönetmeliklerin Bakanlığın onayı ile yürürlüğe girmesini sağlar,

b) Enstitü ile ilgili mevzuatın uygulanmasını sağlar,

c) Enstitünün bütçesini onaylar,

d) Hazırlanan faaliyet raporunu ve malî raporu görüşüp karara bağlar,

e) Sinaî mülkiyet hakları ve teknolojik ilerleme konusunda kalkınma planları ve yıllık programlar doğrultusunda kısa ve uzun vadeli çalışma programları hazırlar, araştırma konuları tespit eder ve uygulamaya koyar,

f) Enstitünün vereceği hizmetler karşılığında alınacak ücret tarifelerini hazırlar ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığının uygun görüşü üzerine uygulamaya koyar,

g) Başkan tarafından yapılacak atama önerilerini karara bağlar,

h) Gerektiğinde Danışma Kurulunu toplantıya çağırır,

i) Danışma Kurulunun tavsiye kararlarını görüşüp karara bağlar,

j) Enstitünün görev alanına giren konularda kamuoyunu aydınlatmak ve ilgililerin görüşlerini almak için ulusal ve uluslararası nitelikte seminer, sempozyum, açık oturum, konferans ve benzeri konuların düzenlenmesine karar verir,

k) Sinaî mülkiyet haklarıyla ilgili ihtiyaç görülen konularda görüş almak üzere bu alandaki uzmanlardan oluşan geçici veya sürekli ihtisas komisyonları oluşturur,

l) Enstitünün ihtiyaçları için bina inşa edilmesine, taşınır ve taşınmaz malların satın alınmasına veya kiralanmasına, bunların gerektiğinde satılmasına veya kiraya verilmesine karar verir.

Yönetim Kurulu, Başkan tarafından hazırlanacak gündem ve yapılacak davet üzerine ayda en az bir defa toplanır.

Yönetim Kurulu tarafından kabul edilen geçerli bir mazereti olmaksızın, bir yıl içinde dört toplantıya veya arka arkaya üç toplantıya katılmayanların üyelikleri, hiçbir işleme gerek kalmaksızın kendiliğinden düşer ve yerlerine aynı usulle yeni üyeler atanır.

Yönetim Kurulu en az dört üye ile toplanır, kararlar toplantıya katılan üyelerin salt çoğunluğunun oyu istikametinde alınır. Oyların eşit olması halinde Başkanın oyu çift sayılır.

Danışma Kurulu

MADDE 7. - Enstitünün Danışma Kurulu aşağıdaki üyelerden oluşur:

Adalet, Millî Savunma, Dışişleri, Maliye, Millî Eğitim, Sağlık, Tarım ve Köyişleri, Ulaştırma, Çevre ve Orman, Sanayi ve Ticaret, Kültür ve Turizm bakanlıklarından birer üye, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumundan birer üye, üniversitelerden Yükseköğretim Kurulunca belirlenecek beş üye, en fazla üyeye sahip İşçi ve İşveren Sendikaları Konfederasyonlarından birer üye, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Millî Produktivite Merkezi, Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Türk Tabipleri Birliği, Türk Veteriner Hekimleri Birliği ve Türk Eczacıları Birliğinden birer üye.

Yönetim Kurulu ihtiyaca göre Danışma Kurulu toplantılarına uzman kişileri çağırabilir.

Danışma Kurulu üyeliklerinin süresi iki yıldır. Görev süresi dolan üyeler yeniden seçilebilir.

Danışma Kurulunun çalışma usul ve esasları Bakanlıkça hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Danışma Kurulu yılda en az bir kez toplanır. Toplantılara Sanayi ve Ticaret Bakanı veya görevlendireceği kişi başkanlık eder.

Danışma Kurulunun görevleri

MADDE 8. - Danışma Kurulu, Enstitünün faaliyetleri çerçevesinde ve Enstitüye yardımcı olmak maksadıyla; Türkiye'nin teknolojik gelişimine ve sınaî mülkiyet haklarının etkin biçimde korunmasına, rekabet ortamının yaratılmasına ilişkin olarak, Enstitünün çalışma ilkeleri, faaliyet raporu, bütçe ve çalışma programları hakkında düşünce bildirir ve tavsiyelerde bulunur.

Başkanlık

MADDE 9. - Başkan, Enstitünün en üst amiridir ve Enstitüyü temsil eder. Başkanlık; Başkan ve iki Başkan Yardımcısından oluşur.

Enstitü Başkanı ve Başkan Yardımcıları üç yıl süre için müşterek kararname ile atanırlar. Görev süresi dolanlar yeniden atanabilir. Herhangi bir nedenle boşalan Başkan veya Başkan Yardımcılığı kadrosu için, aynı usulle en geç bir ay içinde atama yapılır, atanan kişi öncekinin görev süresini tamamlar.

Yeniden atanamayan Başkan ve Başkan Yardımcıları kazanılmış hak aylıklarına göre durumlarına uygun başka kadrolara atanırlar.

Başkan, Enstitü hizmetlerinin mevzuata, Türkiye'nin taraf olduğu sınaî mülkiyet hakları ile ilgili uluslararası anlaşmalara, millî güvenlik siyasetine, kalkınma plan ve yıllık programlara, Yönetim Kurulunun kararlarına uygun yürütülmesi ve Enstitünün faaliyet alanına giren konularda ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği ve koordinasyonu sağlamakla görevlidir. Başkan, Enstitünün bütçesi, faaliyet raporu ve malî raporunu hazırlar ve Yönetim Kurulunun onayına sunar. Başkan, Enstitüde çalışanların işlemlerinden sorumlu olup, Enstitünün faaliyetlerini ve hesaplarını denetlemekle görevli ve yetkilidir.

Başkan, sınırları açıkça yazılı olarak belirtilmek şartı ile yetkilerinin bir kısmını astlarına devredebilir. Ancak, yetki devri yetkiyi devreden sorumluluğunu kaldırmaz.

Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulu

MADDE 10. - Sınaî mülkiyet haklarının tescil işlemleri ile ilgili Enstitünün almış olduğu kararlara karşı başvuru sahipleri veya üçüncü kişiler tarafından yapılacak itirazların incelenmesi ve değerlendirilmesi işlemleri Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulunca yürütülür.

Yeniden incelenmesi ve değerlendirilmesi talep edilen konuda kararlar, Enstitü Başkanı veya görevlendireceği Başkan Yardımcılarından biri başkanlığında, Başkanın Enstitü içinden seçeceği, yeniden incelenip değerlendirme yapılacak konuda uzman olan ve itiraz ile ilgili olarak alınmış olan kararlarda görevli bulunmayan en az iki uzman üyeden oluşan Kurul tarafından alınır.

Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulunun kararları Enstitünün nihai kararıdır. Bu kararlara karşı ilgili mahkemede dava açılabilir.

Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulunun çalışma esasları ve işleyişi Enstitü tarafından hazırlanıp Bakanlığın onayı ile çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

İKİNCİ KISIM
Hizmet Birimleri
BİRİNCİ BÖLÜM
Ana Hizmet Birimleri

Ana Hizmet Birimleri

MADDE 11. - Enstitünün ana hizmet birimleri şunlardır:

- a) Patent Dairesi Başkanlığı.
- b) Markalar Dairesi Başkanlığı.
- c) Endüstriyel Tasarımlar Dairesi Başkanlığı.
- d) Uluslararası İlişkiler Dairesi Başkanlığı.

Patent Dairesi Başkanlığı

MADDE 12. - Patent Dairesi Başkanlığı;

- a) Patentlerin tescil başvurularının ilgili mevzuat hükümlerine göre kayıt, dosyalama, araştırma, inceleme, değerlendirme ve tescil işlemlerini yapar,
- b) Patentlerin ve patent tescil başvurularının ilgili mevzuat hükümlerine göre lisans, devir, sair değişikliklerle ilgili işlemlerini yapar,
- c) Patentlerin ilan, tasnif ve sicil işlemlerini yapar,
- d) Başkanlıkça verilecek diğer işleri yapar.

Markalar Dairesi Başkanlığı

MADDE 13. - Markalar Dairesi Başkanlığı;

- a) Markaların tescil başvurularının ilgili mevzuat hükümlerine göre kayıt, dosyalama, araştırma, inceleme, değerlendirme ve tescil işlemlerini yapar,
- b) Markaların ve marka tescil başvurularının ilgili mevzuat hükümlerine göre lisans, devir, sair değişikliklerle ilgili işlemlerini yapar,
- c) Markaların ilan, tasnif ve sicil işlemlerini yapar,
- d) İlgili mevzuat hükümlerine göre, belirli nitelikleri haiz işaret ve ibarelerin koruma altına alınması, markaların tanınırlık düzeyleri ile ilgili esasların belirlenmesi ve uygulamaya konulması işlemlerini yapar,
- e) Coğrafi işaretlerle ilgili işlemleri yürütür,
- f) Başkanlıkça verilecek diğer işleri yapar.

Endüstriyel Tasarımlar Dairesi Başkanlığı

MADDE 14.- Endüstriyel Tasarımlar Dairesi Başkanlığı;

- a) Endüstriyel tasarımların tescil başvurularının ilgili mevzuat hükümlerine göre kayıt, dosyalama, araştırma, inceleme, değerlendirme ve tescil işlemleri ile lisans, devir ve sair değişikliklerle ilgili işlemlerini yapar,
- b) Endüstriyel tasarımların ilan, tasnif ve sicil işlemlerini yapar,
- c) Başkanlıkça verilecek diğer işleri yapar.

Uluslararası İlişkiler Dairesi Başkanlığı

MADDE 15. - Uluslararası İlişkiler Dairesi Başkanlığı;

- a) Enstitünün görev alanına giren uluslararası anlaşmaları izler, inceler ve yükümlülüklerin yerine getirilmesi için gereken çalışmaları yürütür,
- b) Uluslararası anlaşmalardan katılınması gerekenlere katılmak için 5.5.1963 tarihli ve 1173 sayılı Kanun çerçevesinde işlemleri yürütür,
- c) Gerekli hallerde mevzuatta düzenlemeler yapmak üzere Başkanlığa önerilerde bulunur,
- d) Yabancı mevzuatı izler ve temin eder,
- e) Başkanlıkça verilecek diğer işleri yapar.

İKİNCİ BÖLÜM
Yardımcı Hizmet Birimleri

Yardımcı Hizmet Birimleri

MADDE 16. - Enstitünün yardımcı hizmet birimleri şunlardır:

- a) Personel Dairesi Başkanlığı.
- b) İdarî ve Malî İşler Dairesi Başkanlığı.
- c) Enformasyon, Dokümantasyon ve Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı.

Personel Dairesi Başkanlığı

MADDE 17. - Personel Dairesi Başkanlığı;

a) Enstitü bünyesinde görev yapan personelin iş akitleri, kadro, terfi, görev, yolluk, sağlık, izin ve benzeri özlük işlemleri ile ilgili hizmetleri yürütür,

b) Sosyal hizmetler ve hizmet içi eğitim ile ilgili işleri yapar,

c) Başkanlıkça verilecek diğer işleri yapar.

İdarî ve Malî İşler Dairesi Başkanlığı

MADDE 18. - İdarî ve Malî İşler Dairesi Başkanlığı;

a) Enstitü tarafından yapılması gerekli harcamaların, toplanacak gelirlerin ve satın almaların ilgili kanun ve mevzuat çerçevesinde yürütülmesini sağlar,

b) Enstitünün temizlik, bakım ve onarım hizmetleri ile Enstitünün ihtiyaçları için taşınır ve taşınmaz malların satın alınması veya kiralanması, bunların gerektiğinde satılması veya kiraya verilmesi işlerini Yönetim Kuruluna sunar ve bu işleri Yönetim Kurulunun onayı ile yürütür,

c) Evrak giriş ve çıkışları ile arşiv hizmetlerinin düzenli bir şekilde yürütülmesini sağlar,

d) Demirbaş ve diğer kayıtları tutar,

e) Başkanlıkça verilecek diğer işleri yapar.

Enformasyon, Dokümantasyon ve Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı

MADDE 19. - Enformasyon, Dokümantasyon ve Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı;

a) Enstitünün görevleri ile ilgili olarak eğitici ve bilgi verici kitap, broşür, dergi şeklinde yayın yapar,

b) Sınaî mülkiyet hakları ile ilgili yurt içine ve yurt dışına dokümanlar yayınlar, Sınaî Mülkiyet Kütüphanesi ile ilgili hizmetleri yürütür,

c) İlgili mevzuda yurt içinde ve yurt dışında tescil edilmiş patentler ve markalara ait bilgi ve belgeleri toplar, bunları Enstitünün ve kamunun istifadesine sunar,

d) Resmî Sınaî Mülkiyet Gazetesini yayınlar,

e) Sınaî mülkiyet hakları ile ilgili her türlü eğitim ve tanıtım faaliyetlerini yürütür,

f) Yönetim Kurulu kararı ile uygun görülen yerlerde enformasyon birimlerinin faaliyette bulunması için gerekli işbirliği çalışmalarını yürütür,

g) Enstitü bünyesinde bilgi işlem sisteminin kurulmasını, donanım ve yazılımının işletilmesini ve geliştirilmesini sağlar,

h) Sınaî mülkiyet hakları ile ilgili olarak bilgi ve belgelerin bilgisayar ortamına aktarılmasını ve saklanmasını sağlar,

i) Bilgisayar ortamındaki bilgilerin Enstitünün ilgili birimleri tarafından en hızlı biçimde kullanılabilmesi için gerekli çalışmaları yapar,

j) Başkanlıkça verilecek diğer işleri yapar.

Danışma birimleri

MADDE 20. - Enstitünün danışma birimleri şunlardır:

a) Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Dairesi Başkanlığı.

b) Hukuk Müşavirliği.

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Dairesi Başkanlığı

MADDE 21. - Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Dairesi Başkanlığı;

a) Enstitünün ana hizmet politikasının ve planlarının hazırlanmasına yardımcı olur,

b) Hizmet faaliyetlerinin ekonomik ve etkin bir şekilde yerine getirilmesi için insan gücü, para ve malzeme gibi mevcut kaynakların en uygun ve verimli bir şekilde kullanılması için plan ve projeler geliştirir,

c) Enstitünün yıllık çalışma programını hazırlar, planlama ve koordinasyon konularında verilen diğer görevleri yerine getirir,

d) Yurt içi ve yurt dışında teknolojik gelişmeleri izler,

e) Yurt kalkınması için gerekli olan teknoloji değerlendirme çalışmalarını yapar, kamunun bu konudaki taleplerini karşılar,

f) Başkanlıkça verilecek diğer işleri yapar.

Hukuk Müşavirliği

MADDE 22. - Hukuk Müşavirliği;

a) Sınaî mülkiyet hakları ile ilgili mevzuatın günün koşullarına uygun hale getirilmesi için çalışmalar yapar,

b) Hukuki konularda Yönetim Kuruluna ve Başkanlığa danışmanlık yapar,

c) Sınaî mülkiyet haklarına ait ulusal ve uluslararası hukukla ilgili anlaşmalar, kanunlar, yönetmelikler, diğer mevzuat, rapor, makale ve benzeri düzenlemeleri hizmete hazır tutar,

d) Mahkemelerde Enstitüyü temsil eder,

e) Başkanlıkça verilecek diğer işleri yapar.

Enstitü Hukuk Müşavirliğinde görev yapan hukuk müşavirleri, avukatlar ve diğer elemanlar, mahkemelerde ve icra dairelerinde takdir edilen vekalet ücretinden, 2.2.1929 tarihli ve 1389 sayılı Devlet Davalarını İntaç Eden Avukat Ve Saireye Verilecek Ücreti Vekalet Hakkında Kanun hükümlerine göre faydalanırlar.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Atanma Şartları, Bütçe ve Personel

BİRİNCİ BÖLÜM

Atanma Şartları

Atanma şartları

MADDE 23. - Enstitü Yönetim Kurulu üyeleri; hukuk, mühendislik, iktisat, işletme veya maliye dallarında yurt içi veya yurt dışında en az dört yıllık yüksek öğrenim görmüş, mesleki açıdan yeterli bilgi ve deneyime sahip bulunan kişiler arasından atanır. Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı temsilcilerinin söz konusu bakanlıklarda on yıl süre ile çalışmış ve mesleki açıdan yeterli bilgi ve deneyime sahip olması, Sanayi ve Ticaret Bakanının belirleyeceği üyelere bir tanesinin, sınaî mülkiyet hukuku konusunda ihtisas sahibi üniversite öğretim üyesi, diğerinin ise kamu ve/veya özel sektörde on yıl çalışmış Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği temsilcisi olması şarttır. Bu üyelerin ayrıca, 14.7.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin (A) fıkrasının (3) numaralı bendi dışındaki şartları taşımaları zorunludur.

Yönetim Kurulu üyeleri ile Başkan ve Başkan Yardımcılarının görev süreleri dolmadan herhangi bir nedenle görevlerine son verilemez. Ancak atanmaları için gerekli şartları kaybettikleri veya kanunlarla verilen görevlerle ilgili olarak suç işledikleri mahkeme kararı ile sabit olanların görev süreleri sona erer.

Enstitü içinde daire başkanı ve müdür kadrolarına atamalarda, Devlet Memurları Kanununda aranan şartlara ilaveten atanacak personelin Enstitü içindeki hizmet süresi ve atanacağı konudaki yurt içi ve yurt dışındaki deneyimi öncelikle değerlendirilir.

Patent Dairesi, Uluslararası İlişkiler Dairesi ile Enformasyon, Dokümantasyon ve Bilgi İşlem Dairesi başkanlıklarındaki daire başkanı ve müdür kadrolarına atamalarda, İngilizce, Fransızca veya Almanca dillerinden en az birini bilenler öncelikle tercih edilir.

Enstitü personelinin müşterek kararname ile atanmalar dışında Başkanın teklifi ve Yönetim Kurulunun onayı ile atanırlar.

Enstitü bünyesinde;

a) Uzman yardımcısı olabilmek için, Devlet Memurları Kanununda aranan şartlara ilaveten,

1. En az dört yıllık yüksek öğretim kurumlarından veya bunlara denkliği kabul edilen yurt dışındaki yüksek öğretim kurumlarından mezun olmak,

2. Açılacak yarışma ve yeterlik sınavında başarı göstermek,

3. Sınavın yapıldığı yılın Ocak ayının ilk gününde otuzbeş yaşını doldurmamış olmak,

Şarttır.

b) Uzman yardımcılığında en az üç yıl çalışmak ve olumlu sicil almak kaydıyla açılacak yeterlik sınavında başarı gösterenler "uzman" kadrosuna atanırlar.

Üst üste iki defa yeterlik sınavında başarı gösteremeyenler durumlarına uygun başka kadrolara nakledilirler.

Uzman kadrosuna atanacakların Birleşmiş Milletlerce kabul edilen konuşma dillerinden en az birini Kamu Personeli Dil Sınavından "C" düzeyinde veya muadili bir seviyede bilmeleri zorunludur.

Uzman yardımcılığı ve uzmanlıkla ilgili usul ve esaslar ile bunların yurt içinde ve yurt dışında eğitime tâbi tutulmaları, seçilme esasları ve diğer hususlar Bakanlıkça çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Denetim, Gelirler, Giderler ve Bütçe

Denetim

MADDE 24. - Enstitü, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulunun denetimine tâbidir.

Gelirler, giderler ve bütçe

MADDE 25. - Enstitünün gelirleri şunlardır:

a) Enstitünün yapacağı hizmetler karşılığında alınacak ücretler.

b) Genel Bütçeden yapılacak yardımlar.

c) Her türlü yardım ve bağışlar.

- d) Enstitüye ait taşınmazların gelirleri.
e) Yukarıda sayılan gelirlerin nemalandırılması ile elde edilecek gelirler.
f) Diğer gelirler.

Enstitünün gelir-gider fazlası bir sonraki yıl bütçesine aktarılır.

Enstitünün gelirleri, işlemleri ve gayrimenkulleri her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır, davalarda teminat aranmaz.

Enstitünün giderleri ile eğitimcilere ders ücreti ödemeleri Yönetim Kurulunca onaylanacak bütçeden karşılanır.

Marka ve patent başvuruları için 2.7.1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 8 sayılı tarifesinde belirtilen harç miktarları, Enstitünün yapacağı hizmetler karşılığında alınacak ücretlerle birlikte Enstitü tarafından tahsil edilir ve bu surette toplanan harçlar aylık olarak Maliye Bakanlığına aktarılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Personel

Personel

MADDE 26. - Enstitüde Başkan, Başkan Yardımcısı, Daire Başkanı, Hukuk Müşaviri, Müşavir, Şube Müdürü, Patent Uzmanı, Marka Uzmanı, Uzman, Patent Uzman Yardımcısı, Marka Uzman Yardımcısı, Mütercim, Çözümleyici, Programcı, Bilgisayar İşletmeni kadroları karşılık gösterilmek kaydıyla, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı kalınsızın sözleşmeli personel istihdam edilebilir. Yabancı uzmanlar da sözleşmeli olarak istihdam edilebilir. Yabancı uzmanların istihdamı Enstitünün hazırlayıp Bakanlığın onaylayacağı yönetmeliğe göre yapılır.

Belli bir uzmanlık gerektiren nitelikteki iş ve hizmetler için Yönetim Kurulu kararı ile istisna akdi çerçevesinde işlem yapılır.

Enstitüde sağlık ve eğitim gibi işlerde çalıştırılmak üzere, ihtiyaca göre Yönetim Kurulunun onayı ile yurt içinden ve yurt dışından özel anlaşmalarla sözleşmeli olarak yerli ve yabancı kişiler çalıştırılabilir.

Bu suretle çalıştırılacakların sözleşme usul ve esasları ile ücret miktarı ve her çeşit ödemeler Bakanlar Kurulunca tespit edilir.

Sözleşmeli personel istekleri halinde Emekli Sandığı ile ilgilendirilirler.

Enstitü, marka ve patent işlemlerinin yürütülmesinde yurt içi ve yurt dışındaki kuruluşların hizmetlerinden yararlanabilir. Bu suretle yararlanılacak hizmetler için ücretler Enstitünün yapacağı hizmetlerin karşılığı ücretlerle birlikte Enstitü tarafından tahsil edilir ve ilgili kuruluşlara ödemeler Enstitü tarafından yapılır.

Enstitü Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerine, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerine bu görevleri nedeniyle yapılan ücret ödemesi aynen uygulanır.

Enstitünün kadroları

MADDE 27. - 544 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle ihdas edilmiş bulunan kadrolar ile 24.11.1994 tarihli ve 4046 sayılı Kanun uyarınca Bakanlar Kurulunun 2002/4120 sayılı Kararı gereği Enstitüye tahsis edilen ve 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (III) sayılı cetvelin Türk Patent Enstitüsü Başkanlığı bölümünde yer alan kadrolara, bu Kanuna ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek eklenmiş ve ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilmiştir.

Kadroların tespit, ihdas, kullanımı ve iptali ile kadrolara ilişkin diğer hususlar 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Diğer Hükümler

Uygulanmayacak hükümler

MADDE 28. - Bu Kanun ile kurulan Enstitü tarafından yapılması öngörülen iş ve işlemlerde 26.5.1927 tarihli ve 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu hükümleri uygulanmaz. Enstitünün malları Devlet malı hükmündedir.

Yönetmelikler

MADDE 29. - Bu Kanun ile hazırlanması öngörülen yönetmelikler ve Enstitünün teşkilat yapısı ile ilgili düzenlemeler, Yönetim Kurulunun ilk toplantısını müteakip üç ay içinde hazırlanır.

Enstitü nezdinde vekillik yapma yetkisinde olanlar

MADDE 30. - Enstitü nezdinde başvuru sahipleri adına işlem yapma yetkisinde olan kişiler aşağıda nitelikleri belirtilen gerçek veya tüzel kişilerdir.

Gerçek kişi olan vekillerin aşağıdaki vasıflara sahip olması şarttır:

- a -Türk vatandaşı olmak.
- b- Fiil ehliyetine sahip bulunmak.
- c- Türkiye'de ikamet etmek.
- d- Yüz kızartıcı bir suçtan mahkûmiyeti bulunmamak.
- e- En az dört yıllık yüksek öğrenim yapmış olmak.
- f- Enstitü tarafından, yönetmelikte belirtilen esaslar çerçevesinde yapılan Vekillik Yeterlik Sınavında başarılı olmak.
- g- Enstitü Yönetim Kurulu tarafından tespit edilen miktarda, Meslekî Sorumluluk Sigortası yaptırmış olmak.

Tüzel kişi olan vekillerin, vekil vasıflarını haiz, gerçek kişiler tarafından temsil edilmeleri şarttır.

Vekillik Yeterlik Sınavı, patent vekilleri ve marka vekilleri için ayrı ayrı iki yılda bir yapılır. Hem patent hem de marka vekilliği yapabilmek için her iki sınavda da başarılı olmak zorunludur.

Patent vekilleri ve marka vekilleri, Enstitü tarafından ayrı ayrı tutulacak sicillere kayıt edilir.

Vekiller, bu Kanun ve diğer sınaî haklarla ilgili konularda, ilgili kişileri Enstitü nezdinde temsil eder, danışmanlık yapar ve sınaî hakların korunması için Enstitü nezdinde gerekli girişimlerde bulunur ve işlemleri yürütürler.

Vekiller, Enstitü nezdinde ilgili kişilerin haklarının tesisi, korunması ve bunlarla ilgili olarak idare ile her türlü ilişkilerin temini, tesisi ve yürütülmesi ile yükümlüdür. Vekiller hakkında Borçlar Kanununun vekalet ile ilgili hükümleri uygulanır.

Neşredilmeyen mevkutede marka koruma süresi

MADDE 31. - 556 sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 14 üncü maddesinde öngörülen beş yıllık süre, 15.7.1950 tarihli ve 5680 sayılı Basın Kanununa tâbi konularda üç yıla indirilmiştir.

Bu Kanunun yürürlük tarihinde 5680 sayılı Kanun gereği mevkute neşredenler, 556 sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümleri gereği mevkute neşretmekten alıkonulamazlar.

MADDE 32. - 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa ekli (I) sayılı ek gösterge cetvelinin "I-Genel İdare Hizmetleri Sınıfı" bölümünün (d) kısmında geçen "Sigorta Denetleme Kurulu Başkanı" ibaresinden sonra gelmek üzere "Türk Patent Enstitüsü Başkanı" ibaresi, (h) kısmının sonuna "Marka Uzmanı", "Patent Uzmanı" ibareleri ile (II) sayılı ek gösterge cetvelinin "2-Yargı Kuruluşları, Bağlı ve İlgili Kuruluşlar ile Yüksek Öğretim Kuruluşları" bölümünde geçen "Devlet Personel Başkanlığı Başkan Yardımcısı" ibaresinden sonra gelmek üzere "Türk Patent Enstitüsü Başkan Yardımcısı" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 33. - 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

a) 36 ncı maddesinin "Ortak Hükümler" bölümünün (A) bendinin değişik (11) numaralı fıkrasına "Tüketici ve Rekabet Uzman Yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere "Marka Uzman Yardımcıları", "Patent Uzman Yardımcıları" ve "Tüketici ve Rekabet Uzmanlığına" ibaresinden sonra gelmek üzere "Marka Uzmanlığına", "Patent Uzmanlığına" ibareleri,

b) 152 nci maddesinin "II-Tazminatlar" bölümünün "A-Özel Hizmet Tazminatı" bendinin (i) alt bendine "Tüketici ve Rekabet Uzmanları" ibaresinden sonra gelmek üzere "Marka Uzmanları", "Patent Uzmanları" ibareleri,

Eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. - Bu Kanuna göre kadro ve görev unvanları değişen yahut kaldırılan personel en geç bir yıl içinde durumlarına uygun boş kadrolara atanırlar. Atama işlemi yapıncaya kadar Kurumca ihtiyaç duyulan işlerde görevlendirilebilirler. Bunlar, yeni bir kadroya atanıncaya kadar, eski kadrolarına ait aylık, ek gösterge ve her türlü zam ve tazminatlar ile diğer malî haklarını almaya devam ederler. Söz konusu personelin, atandıkları yeni kadroların aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer malî hakları toplamının net tutarının eski kadrolarına bağlı olarak en son ayda almakta oldukları aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları ile diğer malî hakları toplamı net tutarından az olması halinde, aradaki fark giderilinceye kadar atandıkları kadrolarda kaldıkları sürece her hangi bir kesintiye tâbi tutulmaksızın tazminat olarak ödenir.

GEÇİCİ MADDE 2. - Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce Enstitü Başkanı, Başkan Yardımcısı ve Yönetim Kurulu Üyesi olarak atananların görev süreleri, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte sona erer.

Yürürlük

MADDE 34. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 35. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

18/11/2003

